

Er referens
Ju2016/04240/PO

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Vår referens:
Kristoffer Arvidson Thonäng

Yttrande Polis i framtiden – polisutbildningen som högskoleutbildning (SOU 2016:39)

Seko anser förslaget om att grundutbildningen till polisman ska vara en högskoleutbildning är positivt. Förbundet hoppas därmed att kopplingen till forskning och den vetenskapliga grunden blir större. Seko anser vidare att den oberoende kvalitetsutvärderingen av utbildning som görs dels då lärosäten ansöker om tillstånd att utföra examen och dels i form av kontinuerliga uppföljningar blir ett bra sätt att hålla hög kvalitet samt se till att kraven som ställs upp på utbildningen tillgodoses.

Nedan följer Sekos kommentarer på förslagen listade utifrån plats i utredningen:

1.4 s. 27 och framåt: Seko anser att det bör skrivas in ett stycke om bilkörning vid uttryckning. I dag ägnar polisen mycket tid och resurser åt att ge de nya polisassistenterna kurser för att kunna köra bil i hög hastighet och assistenterna måste bli godkända i detta för att kunna köra fullt ut vid ingripanden. Förbundet anser att detta framöver ska vara klart innan det ges examen. Detta för att Polismyndigheten ska kunna använda poliserna direkt i alla verksamhet.

1.11: Förbundet gör tolkningen att en student under den verksamhetsförlagda utbildningen anses vara en polisman. Seko anser inte detta vara lämpligt (se vidare resonemang enligt 10.2.2 nedan).

4.4.5. Distansutbildning: Detta sätt att bedriva utbildning anser Seko är viktigt och förbundet anser att denna möjlighet ska bestå. Det underlättar mångfald samt till att få polismän även i glesbygd.

5.2.4 Vetenskaplig grund: Seko anser att även Polismyndigheten borde följa hur Rigspolitiet (dansk polis) erbjuder sina anställda att exempelvis gå en masterutbildning i samarbetet med universitet på betald arbetstid. Detta för att säkra det vetenskapliga inslaget samt återföra kunskaper till polisorganisationen.

7.5 Lärarnas kompetens: Det är av vikt att det omgående tas fram strategier och tas tag i möjligheten att teckna kollektivavtal för att göra undantag i 9§ lagen om offentlig anställning (1994:260). Det är också av vikt att lärosätena tar fram metoder och system för validering av yrkeskunskaper så att de kan tillgodoräkna sig högskoleutbildning. Att höja lärarkompetensen har, utifrån övriga nordiska länders erfarenheter, varit det mest svåra och kritiska delarna i att övergå till en högskolebaserad utbildning. Seko anser att det är centralt att dessa bitar är lösta innan en högskoleutbildning kan gå av stapeln.

7.6 Slutsats och förslag: Seko instämmer i slutsatsen men anser dock att förslagen måste tidsanges. Vidare anser förbundet att det är en förutsättning att förslagen är verkställda innan en högskoleutbildning för Polisen kan starta. Dessutom anser Seko att en uppmaning till Arbetsgivarverket och berörda parter om att teckna kollektivavtal för att genomföra nödvändiga undantag skulle vara på sin plats.

Seko, Service- och kommunikationsfacket

Box 1105, 111 81 Stockholm
Besök: Hagagatan 2
Hemsida: www.seko.se

Telefon: 08-791 41 00
Telefax: 08-21 89 53
E-post: seko@seko.se

Organisationsnr: 802004-5509
Plusgironummer 58-8

8.2 Vilken examen ska polisutbildningen leda till? Seko instämmer i förslaget att grundutbildningen ska omformas till en högskoleutbildning som leder till polisexamen på grundnivå.

8.4.1 Överväganden och förslag: Seko instämmer i att en examensbeskrivning för polisexamen införs i bilaga 2 till högskoleförordningen och att den följer samma struktur som övriga examensbeskrivningar. Dock noteras att det enbart framgår att studenten ska ha fullgjort en verksamhetsförlagd utbildning som motsvarar 37,5 hp. Det skrivs inget om att den delen av utbildningen ska vara godkänd. Något Seko anser bör förtydligas.

9.3.4 Krav på särskild behörighet, medicinska krav: De medicinska kraven bör vara rimliga för att utbildningen ska vara öppen och tillgänglig för alla som har grundläggande behörighet till högskolestudier. Ett realistiskt synkrav ökar konkurrensen för att kunna genomföra utbildningen till polis. Därför anser förbundet att kraven på synskärpa ska ändras. Seko anser att dagens krav på synskärpa är för höga. En grundlig utredning inom området bör genomföras så att sökande inte indirekt blir diskriminerade. Förbundet anser att 0,1 okorrigerat på varje öga är rimligt och med korrektion bör kraven vara 0,8 på ett öga (0,8 binokulärt). Idag finns möjligheten att individer använder nattlinser (s.k OrthoK) som formar ögonen så att synen fungerar bra under dagen utan glasögon eller kontaktlinser. Detta kan i sin tur användas för att få ett godkänt syntest hos en optiker.

10.2.2 Verksamhetsförlagd utbildning i några högskoleutbildningar: Enligt dagens ordning ska en aspirant inte betraktas som en ordinarie resurs och får därför inte ingå i minimibemanning eller arbeta övertid. En aspirant får inte heller ges arbetsuppgifter som innebär att han eller hon ersätter en utbildad polis. Dessvärre missbrukas detta idag i polisregionerna. Idag är studenterna anställda som aspiranter och får lön. Förslaget i utredningen är att de ska vara studenter med studiestöd. Seko anser att det blir mycket svårt att anse att en student med studiestöd ska anses vara polisman. Är det rimligt att en student ska göra övertid efter exempelvis 9 timmars verksamhetsförlagd utbildning? Seko anser inte att de ska vara studenter med studiestöd som genomför den verksamhetsförlagda utbildningen. De borde få en projektanställning eller tidsbegränsad anställning. Om inte detta är lämpligt tordes innehållet i den verksamhetsförlagda utbildningen ses över. Troligt är att de inte fullt ut borde verka i den ingripande verksamheten som idag där de kan utsätta både sig själv och andra för risker.

Att den verksamhetsförlagda utbildningen blir en tidsbegränsad anställning rimmar bättre ihop med att de studerande ska få samma befogenheter som en polisman, vilka har genomgått och klarat en hel utbildning. Ytterligare fördel med en anställning är att det blir tydligt vem som har det arbetsmiljö- och arbetsrättsliga ansvaret för studenten.

10.3.2 Verksamhetsförlagd del av utbildningen: Seko anser att det är viktigt och nödvändigt att studenterna ska genomföra en del av utbildningen till polisexamen som en verksamhetsförlagd utbildning. Dock anser Seko inte att utredningen är tillräckligt tydlig med huruvida fullgjord verksamhetsförlagd utbildning även innebär att den måste genomföras med godkänt resultat. Givetvis ska den verksamhetsförlagda delen av utbildningen examineras och godkännas.

10.4. Befogenheter under och villkor för att få genomföra den verksamhetsförlagda delen av utbildningen vid Polismyndigheter: Seko delar förslagen och slutsatserna. Dock anser förbundet, som tidigare nämnts, att studenterna ska få en tidsbegränsad anställning under den verksamhetsförlagda delen av utbildningen.

12.3.2 Antal studenter på polisutbildningen: Förslaget är att antalet studenter som ska antas till polisutbildningen ska baseras på Polismyndighetens behov av nyutbildade poliser och myndighetens förmåga att finansiera dessa som anställda samt lärosätena möjligheter att tillhandahålla den utbildning som leder till polisexamen. Seko delar i stort denna slutsats. Dock är förbundet skeptiska till ordalydelsen ”myndighetens förmåga att finansiera dessa som anställda”. Vid en historisk tillbakablick har antalet poliser varit politiskt styrt och inte styrt efter vad polisverksamheten kräver. Detta anser Seko vara negativt.

För tillfället finns det inget ställningstagande angående hur många poliser det måste finnas i Polismyndigheten för att utföra den sortens polisverksamhet som politikerna vill ha.

Utredningen föreslår att lärosätena ungefär behöver ta in runt 25 extra studenter för att kompensera eventuella bortfall vid examinationerna. Med den skrivning som nu lyder i utredningen skulle inte

alla, om alla de som antogs klarade polisexamen, få anställning som polisman om inte polismyndigheten har finansiering att anställa dem eftersom det rent teoretiskt skulle kunna finnas ett överskott på 25 personer.

Med vänlig hälsning,

Janne Rudén
Förbundsordförande Seko

/Kristoffer Arvidsson Thonäng